

Рішення
колегії департаменту освіти і науки
Миколаївської обласної адміністрації

Протокол № 2

від 29 »травня 2025 року

Про створення безпечного
освітнього середовища та організацію
протидії проявам насильства у закладах
загальної середньої освіти обласного
підпорядкування

Створити сприятливі умови для розвитку, виховання та навчання – головне завдання закладу освіти. Від того, в якій атмосфері перебувають діти, залежить їхній настрій, їхнє здоров'я, їхнє бажання вчитися і, зрештою, просто приходити до школи. Безпечна, доброзичлива атмосфера, заснована на довірі і повазі є найліпшою основою, щоб запобігти насильству та булінгу в закладі освіти.

На сьогодні дана тема дуже актуальна, адже стосунки між дітьми, між дітьми і дорослими в закладі освіти мають величезний вплив на становлення особистості учнів і їхню подальшу соціалізацію.

Питання щодо попередження насильства у закладах знаходиться на постійному контролі департаменту. Це питання прописане у регіональній програмі «Освіта Миколаївщини», річному плані роботи департаменту освіти і науки обласної адміністрації. Здійснюються виїзди до закладів, координується робота в цьому напрямку у школах. Відповідно до спільного наказу департаменту освіти і науки та служби у справах дітей обласної адміністрації від 30 жовтня 2024 року № 27/245 "Про створення робочої групи з проведення моніторингових візитів закладів загальної середньої освіти Миколаївської обласної ради", з метою ознайомлення з роботою закладів щодо запобігання та протидії насильству і вжиття вичерпних заходів для його попередження, надання необхідної методичної допомоги для покращення соціально-психологічного клімату в закладі освіти протягом листопада 2024 року здійснено виїзди до шести закладів освіти обласного підпорядкування.

До складу робочої групи увійшли представники департаменту освіти і науки, служби у справах дітей, обласного центру соціальних служб обласної адміністрації, ювенальної превенції управління превентивної діяльності ГУНП в Миколаївській області, співробітники громадської організації «Десяте квітня», психологи Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти.

Комісією відмічено, що діяльність закладів освіти, що відвідувалися, спрямована на забезпечення дотримання конституційних прав та свобод дітей, гарантій з охорони дитинства, створення безпечного освітнього середовища, профілактику булінгу та інших видів насильства.

Всі інформаційні матеріали, що регламентують діяльність закладів, в тому числі інформація щодо функціонування гарячих ліній з протидії булінгу, інших порушень прав дітей розміщено на стендах у всіх закладах та є доступними для ознайомлення учням, працівникам закладу, батькам, опікунам учнів.

Превентивна робота з попередження булінгу та інших видів насильства в закладі проводиться поетапно та має комплексний характер. Окрім учасників освітнього процесу до цієї роботи активно залучені служби у справах дітей, інші державні установи, громадські та волонтерські організації.

З метою запобігання та протидії домашньому насильству та булінгу адміністраціями закладів видано низку нормативно-правових актів, створено комісії з розгляду випадків булінгу, призначено відповідальних осіб за проведення з учасниками освітнього процесу виховної роботи із запобігання домашньому насильству та булінгу, розроблено плани заходів, спрямованих на запобігання та протидію булінгу.

Із педагогами та учнями закладів проведено опитування «Насильство в закладі освіти», під час якого визначено ступень їх обізнаності щодо реагування на випадки насильства стосовно учнів закладу освіти. Охоплено анкетуванням 194 учня та 102 педагога.

10.12.2024 на спільній нараді департаменту освіти і науки та служби у справах дітей облвійськадміністрації підведено підсумки виїздів, обговорено надані відповідно до результатів опитування методичні рекомендації, які отримали заклади освіти для реагування та відпрацювання. Випадків вчинення насильства та булінгу у закладах освіти обласного підпорядкування не виявлено.

У зв'язку із зазначеним вище та з метою комплексного підходу до попередження та протидії насильству у закладах освіти обласного підпорядкування колегія

ВИРІШИЛА:

1. Інформацію «Про створення безпечного освітнього середовища та організацію протидії проявам насильства у закладах загальної середньої освіти обласного підпорядкування» взяти до відома.

2. Відділу інклюзивної освіти та роботи з інтернатними закладами департаменту освіти і науки облвійськадміністрації:

1) Продовжити надання рекомендацій про створення безпечного освітнього середовища керівникам закладам загальної середньої освіти обласного підпорядкування;

2) Координувати діяльність закладів загальної середньої освіти обласного підпорядкування з питань попередження проявам насильства у закладах.

3) Наповнювати й оновлювати контент сайту департаменту освіти і

науки облвійськадміністрації щодо питань протидії насильству у закладах освіти та створення безпечного освітнього середовища.

Термін: постійно

4) Проаналізувати виконання рішення колегії на нараді керівників закладів обласного підпорядкування.

Термін: травень 2026 року

3. Директору Миколаївського обласного інституту післядипломної педагогічної освіти (Шуляру В.І.):

1) Продовжити роботу щодо науково-методичного супроводу діяльності вчителів закладів загальної середньої освіти обласного підпорядкування з питань створення безпечного освітнього середовища.

2) Наповнювати й оновлювати контент порталу МОІППО щодо питань протидії насильству у закладах освіти та створення безпечного освітнього середовища.

Термін: постійно

3) Провести та проаналізувати вибіркове анкетування з питання створення безпечного середовища учасників освітнього процесу окремих закладів загальної середньої освіти обласного підпорядкування.

Термін: жовтень-листопад
2025/2026 н.р.

4. Керівникам закладів загальної середньої освіти обласного підпорядкування:

1) У діяльності закладу поєднувати необхідні управлінські та просвітницькі рішення з питань створення безпечного освітнього простору, а саме:

- заходи щодо безпеки приміщень і території закладу освіти;
- аналіз соціально-психологічного клімату закладу освіти;
- розробку політики з попередження насильства і булінгу, документу, який відображає спільну позицію керівництва, науково-педагогічного колективу, учнів та батьків щодо проблеми насильства;
- розробку та ухвалення внутрішніх нормативних документів, правил поведінки, посадових інструкцій, алгоритмів дій, механізмів повідомлення про випадок насильства, призначення відповідальних за попередження, виявлення та реагування на випадки насильства;
- підготовку соціально-психологічної служби закладу освіти для ефективної роботи з попередження та виявлення випадків насильства, розв'язання конфліктів мирним способом;

- визначення партнерських державних установ і громадських організацій та механізмів взаємодії з ними для надання допомоги тим, хто постраждав від насильства, кривдникам та свідкам;
- моніторинг рівня безпеки, комфортності та інклюзивності закладу освіти;
- вивчення в рамках освітньої програми тем поваги та дотримання прав людини, загальнолюдських цінностей, рівності та недискримінації;
- реалізацію виховних програм, які сприяють розвитку особистості та моральному становленню учнів, духу співробітництва та партнерства, взаємоповаги, навичок ефективного спілкування, критичного мислення, ненасильницького вирішення конфліктів, самозахисту, асертивної поведінки, управління емоціями та подолання стресових ситуацій;
- професійну підготовку й навчання науково-педагогічних та інших працівників закладу освіти принципам позитивного виховання та підтримки дисципліни ненасильницькими методами, способам попередження агресивної поведінки та проявів насильства, стратегіям безпечної поведінки;
- інформування батьків або осіб, що їх замінюють про проблему насильства та підтримка родин учнів, які зазнали знущань і насильства.

Термін: постійно

2) Налагоджувати міжвідомчу взаємодію між закладами освіти, службами у справах дітей, соціальними службами, органами національної поліції, громадськими організаціями з питань попередження та протидії насильства в закладах.

Термін: постійно

3) Розглянути питання роботи зі створення безпечного освітнього середовища та попередження насильства на педагогічних радах, радах закладу тощо.

Термін: 2025/2026 н.р.

4) Про проведену роботу інформувати департамент освіти і науки обласної адміністрації.

Термін: до 1 травня 2026 року

Голова колегії

Секретар колегії

Алла ВЕЛІХОВСЬКА

Наталя ХРУЩ